

Franjo Mašković

Marija Šegvić

Zdeslav Čotić

Helena Kovačić / Nika Lasić

Izae

Samo legende
mogu postojati
mimo vremena i mjesta

M
K D

predstava radiofonijskog teatra
u tvrđavi Bokar

Orfej sluša radio

autorski projekt

Pavlice Bajsić Brazzoduro

premijera: 15.06.2017 u 21:00 h

reprize: od 19. do 23.06.2017.

blagajna: (020) 321 000, 9-12 h; 18-20 h

blagajna@kazaliste-dubrovnik.hr

www.knd.hr

Autorski projekt Pavlice Bajsić Brazzoduro:

„ORFEJ SLUŠA RADIO“

predstava radiofonijskog teatra u tvrđavi Bokar

Izvodci:

Franjo Mašković

Marija Šegvić

Zdeslav Čotić

Helena Kovačić / Nika Lasić

Izae (1)

Anti Perković u (1973.-2017.)

Čudne stvari događaju se svaki dan. Nisu pjesnici čudo u svijetu, nego je svijet sam po sebi čudo, i prelijep i zagonetan, pun ljubavi ali i zastrašujuće patnje. (...) Spajanjem raznovrsnih, samo na izgled nepovezanih točki, moguće je otkrnuti jedan fragment glatke ploče vremena i stvoriti mali džep sklada unutar kaos vremena.

Tomic Bajsić

„ORFEJ SLUŠA RADIO“ na sta o je inspirira n filmom Jea na Coctea ua : Ophée (1950.).

gla zba : IZAE

diza jn zvuka i ars a c ustica : Dino Bra zzoduro

a u tor filmova : Da libor Ba rić

dra ma turgija : Pa vlica Ba jsić Bra zzoduro i Ma rija Šegvić

dra ma tu rški sa vjetnik : Du bra vko Mi ha nović

po moć pri istra žva nju : Sta nislava Ara s, Hrvoje Korbar

do kume nta me a u dio snimke : Ja drank a Katić , Ma rija Šegvić , Pa vlica Ba jsić Bra zzoduro

su ra dnik za scenski po kret : A len Čelić

fo to gra fija i diza jn vizua lnih ma te rija la : Ja drank a Katić

diza jn svjetla : Ma rko Mi ja tović

ko sti mo gra fija : Ma rija Šegvić

izvršna pro dukcija i od no si sa vno šću : Ža rko Dra go jević

ka me ma n i vi de o te hnič a r : Ni kola Ka pidžić

te hnič ki di rek tor : To nči Ba čić

ko rja čica : Je lka Grljević

to nski te hnič a r : Mi lan To ma šić

in spic ijentica : A ni ta Bu ba lo

po moć za sve pri li ke : A hmet Ša ra n

Kori šte ni ulom ci iz pje sa ma , tek stova i dra ma : Dan tea Alighie rija , Sta nislave Ara s, Fe ma nda Ara ba la , To mi ce Ba jsić a , Ro lan da Bar the sa , Pa vlice Ba jsić Bra zzoduro , Cha rle sa Bukow skog , Pe tra Gu del ja , Ide Ju rjević , Lju bi ce Let nić , Cze sla wa Mi losza , An te Per ko vića , Ma vra Ve tra no vića .

Hva la up ra vi, št ić e ni ci ma i št ić e ni ca ma Do ma za sta rje i ne moć ne oso be Do mus Ch ri sti i Do ma za sta rje oso be Du brov ni ka vre me nu, pov je re nju i gla so vi ma .

Hva la Sun č ic i Ple š ti ni. Hva la Ud ru zi mla di h Or lan do.

Dubravko Mihaović
MISLITI GLAS, TRAŽITI ZVUK

Utopi me u moru jeke / Da sve zvuči veliko
Ne odustajem ni kad kleknem / A kleknuti ću u sigurno
Utopi me u moru jeke / Pusti glas da sve proguta
Ante Perković, Jeka

Kad izgovorimo ili za pišemo, a možda i samo za mislimo, ime nekoga tko tjelesno više nije s nama, tko je iz materijalnog svijeta otišao za uvijek, nastaju, osjećaja sam, va lovi. Ne znam kako drugačije nazvati to nešto prijenosno, to šireće, kotrljajuće, to nevidljivo, a svijetleće, što nastaje u tim trenucima. Valovi putuju onime što, samo uvjetno, možemo nazvati "zrak", a možda je i dah, možda je i duh, i dolaze do drugih ljudi, susreću se i sudaraju s drugim valovima. Onaj tko nas je napustio tako je ponovno s nama, sjećanje ga je dozvalo, misao oblikovala, riječ ga je oživjela. Ne možemo ga dotaknuti, ne možemo razgovarati s njim, ali ne možemo ni reći da ga nema, jer to ne bi posve odgovaralo istini. Onkraj prostora i vremena, čvrstih i linearnih, u valovitom gibanju, supostojimo za uvijek, bezgla sni. Oko toga tko je izumio radio vodili su se sudski sporovi, da bi Vrhovni sud SAD-a 1943. godine donio odluku u korist Nikole Tesle, sa za ključkom da je on pronalazač radija. Sud je utvrdio da je njegov patent broj 645 576, registriran pod tim brojem još 1900. godine, sa državao sve elemente koje su imali i kasniji natjecatelji. Tesla je umro 1943., ne koliko mjeseci prije odluke Vrhovnog suda, Dakle - nije sa znao da je potvrđen kao izumitelj radija. Orfej će pak za ključiti: "Može se reći da je radio star koliko i najstarije ljudsko biće koje je oda šiljalo bežične poruke dimnim signalima, refleksijom metala ili udaranjem o šuplje drvo[2]."

Veza između smrti i radija očita je. Titraju, sveprisutni. Obrgrljujući su. Lice im je mnogoglasno, tišina im je na ličje. "Radio kao takav nešto je što ne vidimo, čak ga ne moramo ni čuti. [3]" Orfej, čovjek zvuka i glazbe, bio je sklon mističnim ritualima, magiji i astrologiji. Nije stoga neobično da se upravo on usudio učiniti ono što nije dan smrtnik prije njega nije: sišao je u podzemni svijet kako bi od mrkog vladara za tražio da mu vrati voljenu ženu. Had, ganut Orfejevom tužnom pjesmom, pristao je, uz uvjet da se ljubavnik ne osvrne prema ljubljenoj koja će na putu povratka u svijet živih hodati iza njega, po strmim i teško prohodnim stazama. Orfej je uspio gledati pred sebe veći dio puta, ali ipak nije mogao izdržati i okrenuo se, vidjevši samo Euridikin sjenu koja nestaje u daljini. Bio je, kažu, za brinut jer nije čuo njene korake.

Zanimljivo je da mnoge slike posvećene ovom motivu prikazuju Orfeja i Euridiku kako se na putu iz podzemlja drže za ruke. Ali dodir Orfeju očito nije bio dovoljan. Tražio je zvuk. Smrt: "Išče zavanje drugog u njegovom je glasu. Glas sa se ne možete sjećati. Možete ga samo čuti. Ili ne čuti.[4] Snimiti ili ne snimiti." Orfej: "Ja mislim o njenom glasu. To je isto."

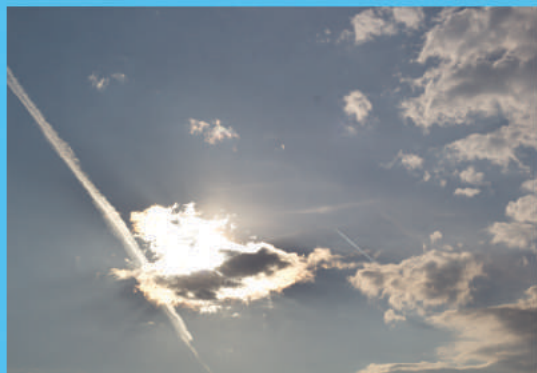
Mislimo o glasovima umrlih. Tražimo im zvuk. Neuhvatljiv, neopipljiv. No zato ne i manje stvaran. Uta pamo se u moru jeke.

Radio je više od onoga što čujemo. Radio ne poznaje granice, njegov je signal jedna ko neizbježan koliko i nezaustavljiv. (...)

Suprotno onome što bi opća medijska strujanja i regulatora tijela htjela da vjerujemo, radio je ustvari maketa, model od podatnog materijala. Može ga se laiko preoblikovati, mijenjati ga sve dok ga više i nije moguće ili čak potrebno definirati. (...)

Svatko je radio. Naše je tijelo biološki radijski sklop u čijem je središtu temporalni režanj našeg mozga.

Ljubica Letinić

Glas podržava, čini vidljivim i tako reći za pečaćuje nestajanje voljenog bića, jer osobina je glasa da za mire.

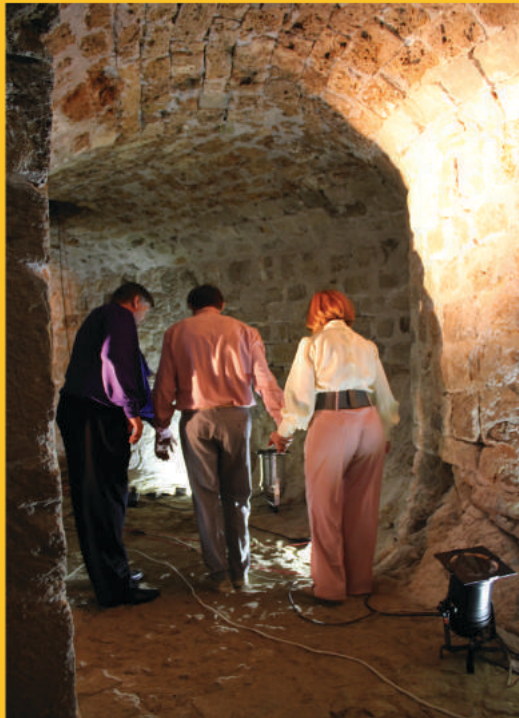
Roland Barthes

Ante Perković
NA PUTU ZA IRONIJU

Na putu za ironiju
Kad sve se nađe slomiju
Mi sa njamo insomniju
Noćima

U duhu je našeg duha
Ta tajna u sluhu uha
U muku je naša muka
Šutimo

Na putu za ironiju
Kad svi nas traže probiju
Ne zamjeramo zombiju
Dok nas večera

KRPA NA VJETRU

Ti si krpa na vjetru
Ti nisi zma j

I dok te baca i nosi
Ti la ma će š zra kom
Ne zna š ni tko si
O tome mislit će š na kon

Ti si krpa na vjetru
Ti nisi zma j

U tvom umomom tijelu
Sme će se ta lo ži
Ti si krpa na vjetru
U pravu si

Krpa na vjetru
Nisi zma j

« Duša je ono što je u srcu, ono lijepo i ono loše, sve je to u duši. »

« Ne znam što bi mi deda rekao da ga mogu jednom vidjeti. Ne mogu ući u njegovu glavu jer mislim da on više nema misli. »

(Pavle, 8g)

[1] u predstavi nastupaju članovi dubrovačkog benda Izae: Adem Gušić, Dejan Seferović, Jadranka Katić.

[2] Ljubica Letinić: „Radio kao mjesto otpora“, Plan za bijeg, 2016.

[3] Ibid.1

[4] Roland Barthes, „Fragmenti ljubavnog diskursa“, 2007.

Asim Arslanačić (majstor scene)
Baldo Dužević (voditelj stolarske radionice)
Stela Đurović (rekvizitarka)
Jelka Grjević (voditeljica krojačke radionice)
Mauela Kavačin (šminkefica)
Milena Limov (gardenobiteljica)
Borivoje Ljubojević (scenski radnik)
Ante Marić (scenski radnik)
Šešma Mrčela (frizefica)
Milan Tomišić (majstor tonalnik)
Klađina: Kažalica Marina Držić
za klađinika: ravatelj Ante Vlahinić
fotografija i grafičko oblikovanje: Jadranka Katić
tisk: Alfa-2 d.o.o.
klađa: 200 primjeraka
www.kmd.hr
kmd@kazaliste-dubrovnik.hr
ulažnice: 020/321-088
blagajna@kazaliste-dubrovnik.hr